

לקט שאלות העוסקות בתקינות תחבירית - פיסוק

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 75281

תש"ף

פרק ב: תחביר

8. ב. לפניך קטע שבו וי"ו החיבור מודגשת וממוספרת בספרות (1)-(3). לפעמים יש צורך בפסיק לפני וי"ו החיבור ולפעמים לא.

(1) הוסף פסיק לפני וי"ו החיבור במקומות שבהם יש צורך בכך.

(1)
במסגרת המאמץ לשמר את המודעות ואת זיכרון השואה ערך הקונגרס היהודי העולמי קמפיין בין-לאומי להעלאת המודעות לחשיבות זיכרון השואה ולמאבק בהתגברות האנטישמיות. הקמפיין הקודם, שנערך בשנה שעברה, זכה לחשיפה של יותר מ-650 מיליון בני אדם ולפי ההערכות, השנה המספר אף עשוי להיות גבוה יותר.

(2) העתק את הספרות, וכתוב ליד כל ספרה מדוע יש צורך בפסיק לפני וי"ו החיבור או מדוע אין צורך בפסיק.

ג. לפניך משפט המפוסק בפסיקים. הסבר במונחים תחביריים את הימצאות הפסיקים במשפט.

רונלד לאודר, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אמר שלפי מחקרים, שליש מן האירופים יודעים מעט מאוד על השואה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תש"ף, מס' 11281

פרק ב: תחביר

9. לפניך שני משפטים, ובהם חלקים כוללים.

(1) "ג'ומו" אינו רק ההנאה שבהחמצה, אלא גם הידיעה שהשמיים לא ייפלו אם פספסת דבר מה.

(2) סגרו את ואתסאפ, פייסבוק, אינסטגרם וטוויטר, והעולם ישוב לשלוותו.

ד. הסבר מדוע במשפט (2) לא סומן פסיק לפני וי"ו החיבור הראשונה (לפני המילה "וטוויטר"), ומדוע סומן פסיק לפני וי"ו החיבור השנייה (לפני המילה "והעולם").

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תש"ף, מס' 11281

פרק ב: תחביר

11. א. לפניך קטע שהושמטו ממנו סימני הפיסוק, חוץ מן הנקודות שבסופי המשפטים.

אלעד גולדנברג מנהל הפעילות העסקית של אייביי בישראל הודיע על פרישתו מן התפקיד בשל מעבר לתפקיד אחר. בתקופת ניהולו של גולדנברג גדלה החטיבה העסקית של אייביי במאות אחוזים וכיום יש מיליון משתמשים פעילים בישראל. אלעד גולדנברג אומר אני מרגיש שהייתה לי זכות להיות שותף בהובלת מהפכת הקניות של הישראלים. לדבריו אם "אמזון" תצליח בארץ זה יקרה במידה רבה בזכות הצלחתה של אייביי.

הוסף לקטע הנתון סימני פיסוק לפי ההוראות שלהלן:

(1) ציין פסיקים: פסיק בין איברים במשפט איחוי (מאוחה / מחובר), פסיק לאחר פסוקית, פסיק לאחר הסגב ופסיקים לפני תמורה ואחריה.

(2) ציין נקודתיים ומירכאות: לציון דיבור ישיר.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חצב־ברק, אוגוסט 2019, מס' 11281

פרק ב: תחביר

11. ב. לפניך קטע קצר, ובו יש שיבושי לשון בתחום התחביר. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו. כדי לבחור נציג לוועדת הכיתה על התלמיד הבוחר לוודא שלמועמד יש תכונות המתאימות לתפקיד. הבית ספר שלנו זקוק לשינוי, ובמידה וייבחר תלמיד שאינו מתאים, נחמיץ את ההזדמנות לשנות. כמובן שכל תלמיד רשאי להגיש את מועמדותו, וכל אחד רשאי להציע ולבחור בכל אחד מן המועמדים כרצונו. השלם את הטבלה שלפניך: העתק מן הקטע שלושה שיבושים בתחום התחביר, הסבר כל שיבוש שהעתקת, וכתוב את הנוסח התקין שלו.

הנוסח התקין	ההסבר	השיבוש	
			1
			2
			3

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ט, מס' 75281

פרק ב: תחביר

11. א. לפניך שני משפטים שאין בהם סימני פיסוק. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.
- I. לדברי ד"ר שי חן השילוב של תגמולים חיוביים עם ענישה הוא האופטימלי לחינוך הילד
- II. טענתו של ד"ר שי חן פסיכולוג ילדים היא שהדאגה של הורים רק לחוויות חיוביות לילדיהם פוגעת בילדים
- (1) פסק את שני המשפטים באופן בולט במקומות המתאימים. הוסף נקודות ופסיקים בלבד.
- (2) כתוב מעל כל פסיק שסימנת את הסיבה התחבירית לסימונו.
- ב. לפניך משפט שיש בו שגיאה בפיסוק: פסיק מיותר.
- השילוב של תגמולים חיוביים, וענישה במקרה של חציית קווים אדומים הוא נכון ביותר להתפתחות התקינה של הילד ולהשגת התוצאות החינוכיות.
- נמק בנימוק תחבירי מדוע הפסיק מיותר.
-
- ג. לפניך שלושה משפטים. בשניים מהם יש שיבושים תחביריים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.
- I. העונש הוא אחד האמצעים להשגת משמעת בכיתה, אך יש לזכור כי כל מטרתו איננו אלא להיות מכשיר בטיפוח האישיות של החניך.
- II. לו יתבונן הגנב בתוצאות מעשיו ייתכן וימנע מהם, אבל אין לו את היכולת לחוש בצער הזולת.
- III. רבים סבורים כי רק החמרת העונשים המוטלים על נהגים שעברו עבירות תנועה תפחית את מספר תאונות הדרכים.
- (1) הקף את מספרו של המשפט שאין בו שיבוש.
- (2) העתק מן המשפטים המשובשים שלושה שיבושים ותקן אותם.

התיקון	השיבוש	
		1
		2
		3

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ט, מס' 11281

פרק ב: תחביר

11. א. לפניך שתי קבוצות של משפטים. בכל קבוצה הקף את מספרו של המשפט התקין.

קבוצה 1

- I. פייסבוק מחקה חשבונות מזויפים, שמפעיליהן ניסו לשנות ולהשפיע על השיח הציבורי.
- II. פייסבוק מחקה חשבונות מזויפים, שמפעיליהם ניסו לשנות ולהשפיע על השיח הציבורי.
- III. פייסבוק מחקה חשבונות מזויפים, שמפעיליהם ניסו לשנות את השיח הציבורי ולהשפיע עליו.
- IV. פייסבוק מחקה חשבונות מזויפים, שמפעיליהן ניסו לשנות את השיח הציבורי ולהשפיע עליו.

קבוצה 2

- I. במידה ויוכח שהמועמד ניצח בבחירות בגלל החדשות כזב שהפיץ בנוגע למתנגדיו, יתקיימו בחירות חוזרות.
- II. אם יוכח שהמועמד ניצח בבחירות בגלל חדשות הכזב שהפיץ בנוגע למתנגדיו, יתקיימו בחירות חוזרות.
- III. במידה ויוכח שהמועמד ניצח בבחירות בגלל חדשות הכזב שהפיץ בנוגע למתנגדיו, יתקיימו בחירות חוזרות.
- IV. אם יוכח שהמועמד ניצח בבחירות בגלל החדשות כזב שהפיץ בנוגע למתנגדיו, יתקיימו בחירות חוזרות.

ב. בחר באחד מן השיבושים התחביריים שבקבוצות 1-2 שבסעיף א, והסבר במונחים תחביריים מדוע הוא שגוי.

השיבוש: _____ ההסבר: _____

ג. לפניך קטע שהושמטו ממנו סימני הפיסוק.

בעקבות הביקורת הנוקבת שספגה פייסבוק בנוגע למתן במה חופשית לחדשות כזב אמר מארק צוקרברג מייסד הרשת החברתית יש לנו אחריות גדולה יותר מאשר רק לבנות טכנולוגיה שדרכה זורם מידע לדברי צוקרברג יינקטו צעדי ייעול כדי להגביל את פרסום החדשות הכוזבות בפייסבוק הוא ציין גם כי פייסבוק החלה לשתף פעולה עם סוכנות ידיעות המתמחה באיתור ידיעות מזויפות כדי לצמצם עד כמה שאפשר את תפוצתן ברשת

(1) פסק את הקטע במקומות המתאימים לכך. סימני הפיסוק שעליך להוסיף הם:

פסיק, נקודה, מירכאות, נקודתיים. הקפד לפסק באופן ברור ובולט.

(2) בחר בשני סימני פיסוק שונים שהוספת, והסבר את הסיבה התחבירית להוספת כל אחד מהם.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ט, מס' 11281

פרק ב: תחביר

11. א.

לפניך קטע קצר, ובו התכתבות בקבוצת "פורטנייט" של נערים.

נער א: יש לי קבוצה בפורטנייט איתה אני משחק. אם תרצו להצטרף אליה, אתם מוזמנים לפנות ולהציע את עצמכם.

נער ב: אוקיי. אני מעוניין. רק תדע ששלישי הבא לא אהיה פנוי גם אם אני יהיה מחובר.

נער א: מעולה. מה השם משתמש שלך? זה בסדר שאינך תהיה תמיד פנוי. גם אני לא תמיד פנוי.

בטבלה שלפניך העתק מן הקטע שלוש שגיאות בתקינות התחבירית, ותקן כל אחת מן השגיאות.

שגיאה	תיקון
(1)	
(2)	
(3)	

ב.

לפניך קטע קצר שהושמטו ממנו סימני הפיסוק.

פסק את הקטע במקומות המתאימים – הוסף נקודות ופסיקים בלבד.

הטכנולוגיה בשירות האדם היא סיסמה של משווקי הטכנולוגיות החדשות אבל אין היא נכונה בהכרח לדברי שרון לויט מוסמכת בטיפול התנהגותי שיעור ההתמכרות באוכלוסייה לטכנולוגיות תקשורת כמו אינטרנט מחשב וטלפון חכם הוא 1%-2% תופעת ההתמכרות הולכת ומתפשטת בד בבד עם השתכללות המכשירים הקיימים והתרחבות היקף פעולתם המכשירים החדשים מאפשרים לא רק שיחה אלא גם התחברות לעבודה גלישה באינטרנט משחק צפייה בתוכנית ועוד כל זאת במהלך כל שעות היממה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **חצב־ברק**, אוגוסט 2018, מס' 11281

פרק ב: תחביר

10. א. (1) לפניך שני קטעים קצרים, ובהם יש שיבושי לשון בתחום התחביר. קרא אותם, וענה על המטלה שאחריהם.
- I. תלמידי ומורי בית הספר הריאלי בחיפה מדווחים על הצלחת המגמה הטכנולוגית. משרד החינוך בוחן את הפרויקט, ובמידה והוא יצליח, יוקמו בתי ספר נוספים מסוג זה.
- II. התעשיינים מתלוננים ומנסים לשנות את המצב. הם סבורים שהיה צריך לחשוב על שילובם של מגמות מקצועיות חדשות בתעשייה כבר לפני עשרים שנה. אולם הם מבטיחים שגם בעתיד, שיפתחו בתי ספר מקצועיים חדשים, יוכלו תלמידיהם להשתלב בתעשייה.
- השלם את הטבלה שלפניך: העתק מן הקטעים שלושה שיבושים בתחום התחביר, הסבר כל שיבוש שהעתקת, וכתוב את הנוסח התקין שלו.

הנוסח התקין	הקֶסֶבֶר	השיבוש	
			1
			2
			3

- (2) לפניך משפט שיש בו שיבוש לשון. קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.

כנראה שיפתחו מגמות טכנולוגיות חדשות בקרוב.

נסח משפט זה בשתי צורות תקינות: משפט אחד במבנה של משפט מורכב ומשפט אחר במבנה של משפט פשוט.

I. _____

II. _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ח, מס' 75281

פרק ב: תחביר

8. ב. לפניך קטע שיש בו שיבושים בתחום התחביר. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

חושים מפותחים אצל בעלי חיים

לנשר ראייה חדה פי כמה מן האדם. גם שהוא עף הוא מזהה ומבחין בפגרים אפילו ממרחק של כמה קילומטרים. הכלב ניחן בחוש ריח רגיש, והאדם נעזר בו בכדי לאתר נעדרים. העטלף פעיל בלילה והוא מוצא את דרכו בחשכה בזכות חוש השמיעה המפותח שלו. הקב"ה חנן את בעלי החיים בחושים חדים ורגישים, עם זאת כמובן שהאדם הוא ברייה נעלה מהן.

(1) השלם את הטבלה שלפניך: העתק מן הקטע שלושה שיבושים בתחום התחביר, וכתוב את הנוסח התקין לכל שיבוש.

הנוסח התקין	השיבוש	
		1
		2
		3

(2) בחר באחד מן השיבושים שציינת, והסבר במונחים תחביריים מהו השיבוש.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ח, מס' 11281

פרק ב: תחביר

10. ב. לפניך ארבעה משפטים IV-I, ובכל אחד מהם יש שיבוש בתחום התחביר.

- I. מה עושים שמגיעים לגיל פרישה?
 - II. שנה שעברה נערך יריד תעסוקה למבוגרים בגני התערוכה בתל אביב.
 - III. ביריד התעסוקה נאמר למבקרים כי במידה והם ירצו לקבל סיוע בכתיבת קורות החיים, הם יוכלו לפנות לנציג מהמיזם "דרוש ניסיון".
 - IV. ביריד אמרה הנציגה לאחד המבקרים: "כמובן שנשמור על קשר!"
- בחר בשלושה מן המשפטים IV-I, והשלם את הטבלה שלפניך: ציין את מספרו של כל משפט שבחרת, העתק את השיבוש מהמשפט, וכתוב את הנוסח התקין לכל שיבוש שהעתקת.

מספר המשפט	השיבוש במשפט	הנוסח התקין

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ח, מס' 11281

פרק ב: תחביר

10. לפניך קטע ממאמר שכתבה תלמידה בבחינת הבגרות. בקטע יש שיבושים אחדים בתחום התחביר.

בימינו קיימות תופעות שליליות הקשורות בהתנהגותם של בני נוער והנגרמים מחוסר פעילות חברתית והיעדר מסגרת חברתית אמיתית.

נשאלת השאלה עד כמה תנועת הנוער יכולה לצמצם משמעותית תופעות שליליות מעין אלה? האם היום, שאנו מוקפים באמצעים טכנולוגיים מגוונים, יש מקום לתנועות הנוער של פעם? האם הם רלוונטיות לימינו? פעם החשיפה לאלימות ולאכזוהול אינה הייתה רחבה כפי שהיא היום. התפשטות התופעה שבה בני נוער מתבגרים מהר מדי ומושפעים מתרבות רעה גורמים לנו לחשוב מה ניתן לעשות בכדי למגר את התופעה.

לדעתי, תנועת הנוער היא מסגרת חברתית אשר יכולה לתמוך ולעזור לבני נוער.

זיהוי/ניסוח תקין

א. השלם את הטבלה שלפניך: **העתק** מן הקטע שלווה שיבושים בתחום התחביר, ו**כתוב** את הניסוח התקין לכל שיבוש.

הניסוח התקין	השיבוש	
		1
		2
		3

הסבר (במונחים תחביריים)

ב. בחר באחד השיבושים שציינת, והסבר במונחים תחביריים מהו השיבוש.

זיהוי

ג. לפניך רשימת מילות תנאי נפוצות, אך שתיים מהן אינן תקינות:

אם, בָּאֵם, במידה ו, אֵילו, אֵילוּלָא, לו

(1) הקף את שתי מילות התנאי שאינן תקינות.

(2) במשפטים שלפניך שבץ מילת תנאי מתאימה מבין מילות התנאי התקינות שברשימה.

I. _____ היית מתאמן יותר, היית יכול לנצח במשֶׁחָה הגמר.

II. _____ תתאמן יותר, יש סיכוי שתוכל להשתתף במכבייה הבאה.

III. _____ קנינו כרטיסים מראש, לא היינו יכולים להשתתף בטקס הפתיחה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **חצבי־ברק**, אוגוסט 2017, מס' 11281

פרק ב: תחביר

זיהוי/ניסוח תקין/הסבר (במונחים תחביריים)

11. א. לפניך חמישה משפטים, ובהם שיבושי לשון בתחום התחביר. קרא אותם, והשלם את הטבלה שאחריהם.

I. דור ה־Y מתחיל להשתלב בדרגי ובתפקידי ניהול.

II. השתתפותם של בני דור ה־Y ברשתות חברתיות הן תופעה נפוצה.

III. חברויות שמקורם ברשתות חברתיות נעשו שכיחות.

IV. ניסיונותיהם של הורי דור ה־Y לפקח ולהגביל את הפעילות המקוונת של ילדיהם עולים בתוהו.

V. בני דור ה־Y יוכלו לחולל שינוי רק במידה ויתפסו עמדות מפתח בשלטון.

השלם את הטבלה שלפניך: העתק מן הקטע שלושה שיבושים בתחום התחביר. לכל שיבוש שהעתקת

הסבר מהו השיבוש, וכתוב את הנוסח התקין שלו.

הנוסח התקין	הְסָבֵר	השיבוש	
			1
			2
			3

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ז, מס' 75281

פרק ב: תחביר

11. א.

לפניך חמישה משפטים. באחדים מהם יש בעיית תקינות. קרא את המשפטים, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. תפילתנו תעלה מדרגה ככל שמהות ומטרת התפילה יהיו ברורות לנו יותר.

II. היכולת לבקש עזרה משמים באופן ישיר בכל עניין שאנו זקוקים לו הוא אוצר שנתן לנו הקב"ה.

III. עיקר התפילה מורכב מפרקי תהילים שהם תפילתו של נעים זמירות ישראל.

IV. הקב"ה מאזין ומקבל כל תפילה, גם את תפילות הרחוקים ממנו.

V. לפני התפילה אדם צריך להירגע וליישב את דעתו כדי למנוע מטרדותיו להציף אותו.

זיהוי/ניסוח תקין

(1) השלם את הטבלה שלפניך: ציין את המספרים של המשפטים שיש בהם בעיית תקינות, העתק את החלק שאינו תקין מבחינה תחבירית, וכתוב את הניסוח התקין של החלק שהעתקת.

מספר המשפט	החלק שאינו תקין	הניסוח התקין

הסבר (במונחים תחביריים)

(2) בחר באחד מן החלקים שאינם תקינים, והסבר במונחים תחביריים את בעיית התקינות שבו.

ב.

לפניך משפט נוסף שיש בו בעיית תקינות.

כמובן שללא נוסח קבוע בתפילה היינו מתקשים להתרכז בה.

זיהוי

(1) העתק את החלק שאינו תקין במשפט.

ניסוח תקין/ניתוח תחבירי

(2) • כתוב את המשפט בצורה מתוקנת בשני אופנים שונים.

• ליד כל אחד מן המשפטים שניסחת כתוב את הסוג התחבירי שלו.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ז, מס' 11281

פרק ב: תחביר

זיהוי/ניסוח תקיין/הסבר (במונחים תחביריים)

11. א. לפניך קטע שפורסם במרשתת, מיומנו של מדריך באחת מתנועות הנוער. בקטע יש שיבושים אחדים בתחום התחביר.

שלום,
קוראים לי יהונתן, ואני מדריך של קבוצה בתנועת הנוער אליה אני שייך. השבת היה השבת האחרונה שלי כמדריך, והיא גרמה לי להסתכל אחורה ולראות מה עברתי עד כה. שאני מסתכל על התקופה הזאת של ההדרכה וחושב על השינוי שהחניכים עברו, אני מבין שאולי לא שיניתי אותם מן הקצה אל הקצה, אבל השפעתי והטבעתי בהם חותם. כל חניך קיבל את הדחיפה הגדולה ביותר שיכולתי לתת לו בכדי לממש את הפוטנציאל שלו.

השלם את הטבלה שלפניך: **העתק** מן הקטע **שלושה** שיבושים בתחום התחביר, **הסבר** כל אחד מן השיבושים במונחים תחביריים, **וכתוב** את הניסוח התקין.

הניסוח התקין	הסבר (במונחים תחביריים)	השיבוש	
			1
			2
			3

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ז, מס' 11281

פרק ב: תחביר

10. א. לפניך הזמנה לכינוס ממוציאים. המשפטים שבהזמנה מוספרו.

כינוס הממוציאים השנתי של ישראל

- (1) כינוס הממוציאים השנתי של ישראל נועד לכם, יזמי וממוציאי העתיד.
- (2) הכינוס נערך במתכונת פתוחה הנועדה לכל יזם בכל שלב.
- (3) קיומה של חברה יצירתית תומכת היא היעד שלנו.
- (4) בכינוס אפשר להתרשם ולצפות בתצוגה של המצאות חדשות.
- (5) בכינוסים שלנו באים לידי ביטוי חדות היצירה ונחישות הרוח.

(6) אנחנו כאן בכדי להגשים חלומות!

(7) במידה ואתם מעוניינים להשתתף בכינוס, הירשמו באתר שלנו.

בכל אחד מן המשפטים שבהזמנה יש בעיית תקינות אחת.

זיהוי/ניסוח תקין

- (1) כתוב את מספרי המשפטים (1)-(5). העתק מכל אחד מן המשפטים את החלק שאינו תקין וכתוב לידו את הנוסח התקין.

הסבר (במונחים תחביריים)

- (2) בחר באחד החלקים שאינם תקינים במשפטים (1)-(5), והסבר את בעיית התקינות בחלק שבחרת באמצעות שימוש במונחים תחביריים.

ניסוח תקין

- (3) המר את שני המשפטים המודגשים (6) ו-(7) במשפט מורכב תקין. תוכל להשמיט מילים.
